

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
Ταχ.Δ/ση: Π. Κανελλοπούλου 4
Τ.Κ.101 77 ΑΘΗΝΑ
☎ 210 69 20 287-FAX 210 69 94 841
ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. : 7017/4/11913

25. 10. 2010
Αθήνα, 21 Οκτωβρίου 2010

ΠΡΟΣ: ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ :
Δ/ΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ
ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ :
ΕΝΤΑΥΘΑ

ΚΟΙΝ.: 1. Βουλευτές κ.κ. Α. ΤΣΙΠΡΑ, Τ.
ΚΟΥΡΑΚΗ και κα Η. ΔΙΩΤΗ
2. ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙ-
ΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ/ 115 27
(Γραφείο κ. Υπουργού)
3. ΑΡΧΗΓΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ :
α) Γραφείο κ. Αρχηγού
β) Δ/σεις : Αστυνομικού Προσωπικού
και Εκπαίδευσης

ΘΕΜΑ : Χρήση όπλων από αστυνομικούς. Πειθαρχικές υποθέσεις αστυνομικών. Εκπαίδευση
κ.λπ.

ΣΧΕΤ. : ΕΡΩΤΗΣΗ 4314/ 01-10-2010.

Σε απάντηση της ανωτέρω ερώτησης, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κ.κ. Α. ΤΣΙΠΡΑΣ, Τ. ΚΟΥΡΑΚΗΣ και κα Η. ΔΙΩΤΗ, σε ό,τι μας αφορά, σας γνωρίζουμε ότι το καθεστώς για τη χρήση πυροβόλων όπλων από αστυνομικούς διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3169/2003, οι οποίες έχουν καταρτισθεί από ειδική νομοπαρασκευαστική επιτροπή με τη συμμετοχή εισαγγελικών λειτουργών, πανεπιστημιακών καθηγητών και αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας και καλύπτουν τις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις στον τομέα αντιμετώπισης της εγκληματικότητας. Επιπλέον, για τα θέματα που ρυθμίζει ο προαναφερόμενος νόμος, έχει εκδοθεί και η 8517/4/12 από 29-07-2003 εγκύκλιος του Αρχηγού της Ελληνικής Αστυνομίας προς όλες τις περιφερειακές Υπηρεσίες του Σώματος.

Πέραν αυτών, σε ό,τι αφορά το θέμα της εκπαίδευσης του αστυνομικού προσωπικού σας ενημερώνουμε ότι αυτό αποτελεί θέμα υψηλής προτεραιότητας για το Υπουργείο μας και για το σκοπό αυτό, με βάση τα διδάγματα της παιδαγωγικής θεωρίας, των κοινωνικών εξελίξεων στη χώρα, αλλά και των ισχυόντων στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το εκπαιδευτικό σύστημα, με προγραμματισμό και μελέτη, αναβαθμίζεται συνεχώς και προσαρμόζεται στις σύγχρονες ανάγκες και απαιτήσεις και η εκπαίδευση, μετεκπαίδευση και επιμόρφωση του προσωπικού είναι συνεχής και εντατική, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό. Η συνεχής αναβάθμιση και βελτίωση του βασικού και των λοιπών σταδίων της εκπαίδευσης (μετεκπαίδευση-εξειδίκευση) αποτελεί, διαχρονικά και σταθερά, μία από τις κύριες προτεραιότητές μας. Τεχνογνωσία, μεθοδικότητα, εξοπλισμός και διαρκής εκπαίδευση (δια βίου εκπαίδευση) είναι το τετράστιχο της σύγχρονης Αστυνομίας.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 2226/1994 «Εισαγωγή, εκπαίδευση και μετεκπαίδευση στις Σχολές της Αστυνομικής Ακαδημίας.....και άλλες διατάξεις», κατ' εξουσιοδότηση του οποίου εκδόθηκε η 6999/3/2-στ από 20-08-2010 Κ.Υ.Α. των Υπουργών

Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη «Βασική εκπαίδευση κατατασσομένων στις Αστυνομικές Σχολές», οι νεοεισερχόμενοι αστυφύλακες και υπαστυνόμοι υποβάλλονται σε βασική εκπαίδευση, που διακρίνεται σε κύρια, διάρκειας 4-6 εβδομάδων και σε περιοδική, διάρκειας 2 εβδομάδων, με στόχο την προσαρμογή τους στο νέο περιβάλλον και την εισαγωγή τους στα βασικά θέματα αστυνομικής εκπαίδευσης. Στο περιεχόμενο των εκπαιδεύσεων αυτών περιλαμβάνεται και της εκπαίδευση σε θέματα αυτοάμυνας, αυτοπροστασίας, οπλοτεχνικής, σκοποβολής κ.ο.κ.

Επίσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 352/1995 «Οργανισμός Σχολής Αστυφυλάκων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, οι δόκιμοι αστυφύλακες διδάσκονται στο Α' και Β' εξάμηνο, μετά βαθμού, το μάθημα «Οπλοτεχνική-Σκοποβολή». Στο τέλος του Β' εξαμήνου σπουδών, οι δόκιμοι υποβάλλονται σε γραπτή και πρακτική εξέταση από τον καθηγητή του μαθήματος. Κάθε εξέταση βαθμολογείται ξεχωριστά με ακέραιους αριθμούς από 0-20. Οι αποτυγχόντες μπορούν να ζητήσουν την επανεξέτασή τους, η οποία διενεργείται από ειδική επιτροπή, ενώ σε περίπτωση που κατά την επανεξέταση ο δόκιμος κριθεί και πάλι αποτυχών αποβάλλεται από τη Σχολή, σύμφωνα με το άρθρο 58 του ιδίου π.δ. Σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 319/1995 «Οργανισμός Σχολής Αξιωματικών Ελληνικής Αστυνομίας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, οι δόκιμοι υπαστυνόμοι διδάσκονται, θεωρητικά και πρακτικά και στα 4 εκπαιδευτικά έτη το μάθημα «Οπλοτεχνική-Σκοποβολή» μετά βαθμού, ενώ σε περίπτωση που κατά την επανεξέταση ο δόκιμος υπαστυνόμος κριθεί και πάλι αποτυχών, αποβάλλεται από τη Σχολή, σύμφωνα με το άρθρο 26 του ιδίου π.δ.

Παράλληλα, στα τακτικά προγράμματα εκπαίδευσης των δοκίμων αστυφυλάκων και υπαστυνόμων περιλαμβάνεται η διδασκαλία των μαθημάτων, Συνταγματικού Δικαίου, Ποινικού Δικαίου, Ειδικών Ποινικών Νόμων, Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Δικαίου κ.ο.κ., με αύξηση των διδακτικών ωρών για τα θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αστυνομικής δεοντολογίας κ.λπ.

Σε μετεκπαιδευτικό επίπεδο, το προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας παρακολουθεί πενήνήμερο πρόγραμμα σε θέματα αυτοάμυνας, αυτοπροστασίας, οπλοτεχνικής και σκοποβολής, με μέριμνα των Τμημάτων Εκπαίδευσης των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής-Θεσσαλονίκης και των Γραφείων Εκπαίδευσης των Αστυνομικών Διευθύνσεων νομών κατά τη διάρκεια του οποίου ασκείται στη σκοποβολή με τον ατομικό οπλισμό (πιστόλι, περίστροφο) και με τον ομαδικό (υποπολυβόλο MPZ-A3), με ικανό αριθμό φυσιγγίων ανά όπλο. Επίσης, το προσωπικό των Ειδικών Υπηρεσιών (Γενικής Διεύθυνσης Ασφάλειας Επισήμων, Διεύθυνση Αστυνομικών Επιχειρήσεων Αττικής-Θεσσαλονίκης, Ομάδων Πρόληψης και Καταστολής της Εγκληματικότητας, Ομάδων Δίκυκλης Αστυνόμευσης (ΔΙ.ΑΣ.) κ.ο.κ. παρακολουθούν εξειδικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα, στα οποία περιλαμβάνεται και η άσκηση στη σκοποβολή.

Πέραν αυτών, αναφορικά με τον έλεγχο της καταλληλότητας των αστυνομικών προς χρήση όπλων, σας ενημερώνουμε ότι με τις διατάξεις του ν.3169/2003, προβλέφθηκαν στην Ελληνική Αστυνομία επιπλέον 7 θέσεις ψυχιάτρων και 55 θέσεις ψυχολόγων τόσο στα πλαίσια της ορθότερης λειτουργίας των προβλεπόμενων Ειδικών Επιτροπών ψυχοτεχνικών δοκιμασιών του αστυνομικού προσωπικού, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 5 του άρθρου 4 του ως άνω νόμου όσο και για τη γενικότερη ψυχική υποστήριξη του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας. Συνολικά οι συγκεκριμένες θέσεις διαμορφώθηκαν σε 62 θέσεις ψυχολόγων και 9 θέσεις ψυχιάτρων. Ήδη, από διαγωνισμό πρόσληψης, προσελήφθησαν στην Ελληνική Αστυνομία 15 ψυχολόγοι, οι οποίοι αφού υποβλήθηκαν σε σχετική εκπαίδευση, τοποθετήθηκαν πρόσφατα (28-09-2010), σε διάφορες υπηρεσιακές μονάδες του Σώματος. Περαιτέρω, επίκειται η έκδοση προκήρυξης για τη μετάταξη αστυνομικού προσωπικού, μεταξύ άλλων, και 10 θέσεων ψυχολόγων, οπότε και η συνολική υπάρχουσα δύναμη σε ψυχολόγους θα διαμορφωθεί σε 45.

Επίσης, κατ' εξουσιοδότηση του ν. 3169/2003, εκδόθηκε απόφαση με την οποία συστήθηκαν, 2 Ειδικές Επιτροπές στη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Αττικής, καθώς και από μία στη Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Θεσσαλονίκης και σε κάθε Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Περιφέρειας της χώρας, για τον έλεγχο καταλληλότητας αστυνομικών να φέρουν όπλο, ενώ καθορίσθηκε ο τρόπος και η διαδικασία της εξέτασης, καθώς και ο τρόπος διασφάλισης του απορρήτου των αποτελεσμάτων. Από το μήνα Φεβρουάριο του έτους 2009, λειτουργούν δύο επιτροπές στην Αττική και μία στη Θεσσαλονίκη, προς εξέταση των αστυνομικών για τον έλεγχο καταλληλότητάς τους να φέρουν όπλο. Σημειώνεται δε ότι, όταν στις υπόλοιπες Γενικές Αστυνομικές Διευθύνσεις Περιφέρειας της χώρας, υπάρχουν έκτακτες περιπτώσεις για παραπομπή αστυνομικών σε επιτροπή ελέγχου καταλληλότητας να φέρουν όπλο, η παραπομπή τους γίνεται στις επιτροπές που ήδη λειτουργούν στην Αθήνα ή στη Θεσσαλονίκη.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της αρμόδιας Υπηρεσίας του Αρχηγείου Ελληνικής Αστυνομίας, στο τέλος της 5ετίας από την έναρξη της λειτουργίας των εν λόγω επιτροπών, θα έχουν εξετασθεί όλοι οι αστυνομικοί που δεν έχουν υποβληθεί σε ψυχοτεχνικές δοκιμασίες για την εισαγωγή τους στο Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας, καθώς και αυτοί που έχουν συμπληρώσει 5ετία από την έξοδό τους από τις Σχολές, όπως προβλέπεται από το άρθρο 4 του ν. 3169/2003. Στόχος μας είναι να συγκροτηθεί σε κάθε Γενική Αστυνομική Διεύθυνση Περιφέρειας της χώρας και να λειτουργεί μόνιμα η προβλεπόμενη από το ν. 3169/2003 ειδική επιτροπή εξέτασης αστυνομικών για την καταλληλότητά τους να φέρουν όπλο.

Σε ό,τι αφορά το ζήτημα της προστασίας των δικαιωμάτων των πολιτών και της εν γένει συμπεριφοράς των αστυνομικών προς τους πολίτες, σας ενημερώνουμε ότι αυτό είναι πρωταρχικής σημασίας για το Υπουργείο και το Αρχηγείο της Ελληνικής Αστυνομίας. Οι υποχρεώσεις του προσωπικού της Ελληνικής Αστυνομίας, για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών ημεδαπών και αλλοδαπών, ιδιαιτέρως δε των ελεγχόμενων, συλλαμβανομένων ή κρατούμενων ατόμων, προβλέπονται από το πλέγμα των διατάξεων του Συντάγματος, των νόμων, της Οικουμενικής Διακήρυξης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, του Διεθνούς Συμφώνου για τα πολιτικά δικαιώματα, της Σύμβασης κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας, της Διεθνούς Σύμβασης για την κατάργηση κάθε μορφής φυλετικών διακρίσεων, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, του Κώδικα Συμπεριφοράς Αστυνομικών του Ο.Η.Ε., της Διακήρυξης Κανόνων Δεοντολογίας για την Αστυνομία του Συμβουλίου της Ευρώπης, αλλά και από τους Κανονισμούς της Ελληνικής Αστυνομίας (π.δ. 141/1991, 538/1989, 254/2004), καθώς και τις κατά καιρούς εκδιδόμενες υπηρεσιακές διαταγές.

Για ενδεχόμενες παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι αστυνομικοί υπόκεινται σε συνεχή διοικητικό έλεγχο, ο οποίος εξασφαλίζεται από το ιδιαίτερα αυστηρό Πειθαρχικό Δίκαιο (π.δ. 120/2008), ο δε κολασμός των παραβατικών συμπεριφορών γίνεται με τη μέγιστη δυνατή ταχύτητα. Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 1 του άρθρου 23 του π.δ. 120/2008, η εξέταση των πειθαρχικών παραπτωμάτων που φέρονται ότι τελέσθηκαν από αστυνομικούς σε βάρος πολιτών, προηγείται της εξέτασης των λοιπών πειθαρχικών τους παραπτωμάτων. Επίσης, κατά το άρθρο 10 του ίδιου π.δ., πράξεις που συνιστούν βασανιστήρια ή άλλες προσβολές της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, κατά την έννοια του άρθρου 137^Α του Π.Κ., επισύρουν την ποινή της απόταξης. Σε όσες δε περιπτώσεις επιβεβαιώνονται οι αιτιάσεις και καταγγελίες επιβάλλονται οι προβλεπόμενες κυρώσεις σε βάρος των υπαιτίων αστυνομικών.

Επισημαίνεται ότι οι κανόνες και οι αρχές του ευρωπαϊκού νομικού πολιτισμού, οι οποίες έχουν ενσωματωθεί στο εσωτερικό δίκαιο (ουσιαστικό και δικονομικό ποινικό δίκαιο), ιδίως αυτές που αφορούν στους λόγους άρσης του άδικου χαρακτήρα της πράξης και του αποκλεισμού

της ικανότητας προς καταλογισμό, στο τεκμήριο της αθωότητας και στην επιείκεια υπέρ του διωκομένου, εφαρμόζονται ανάλογα και στο Πειθαρχικό Δίκαιο.

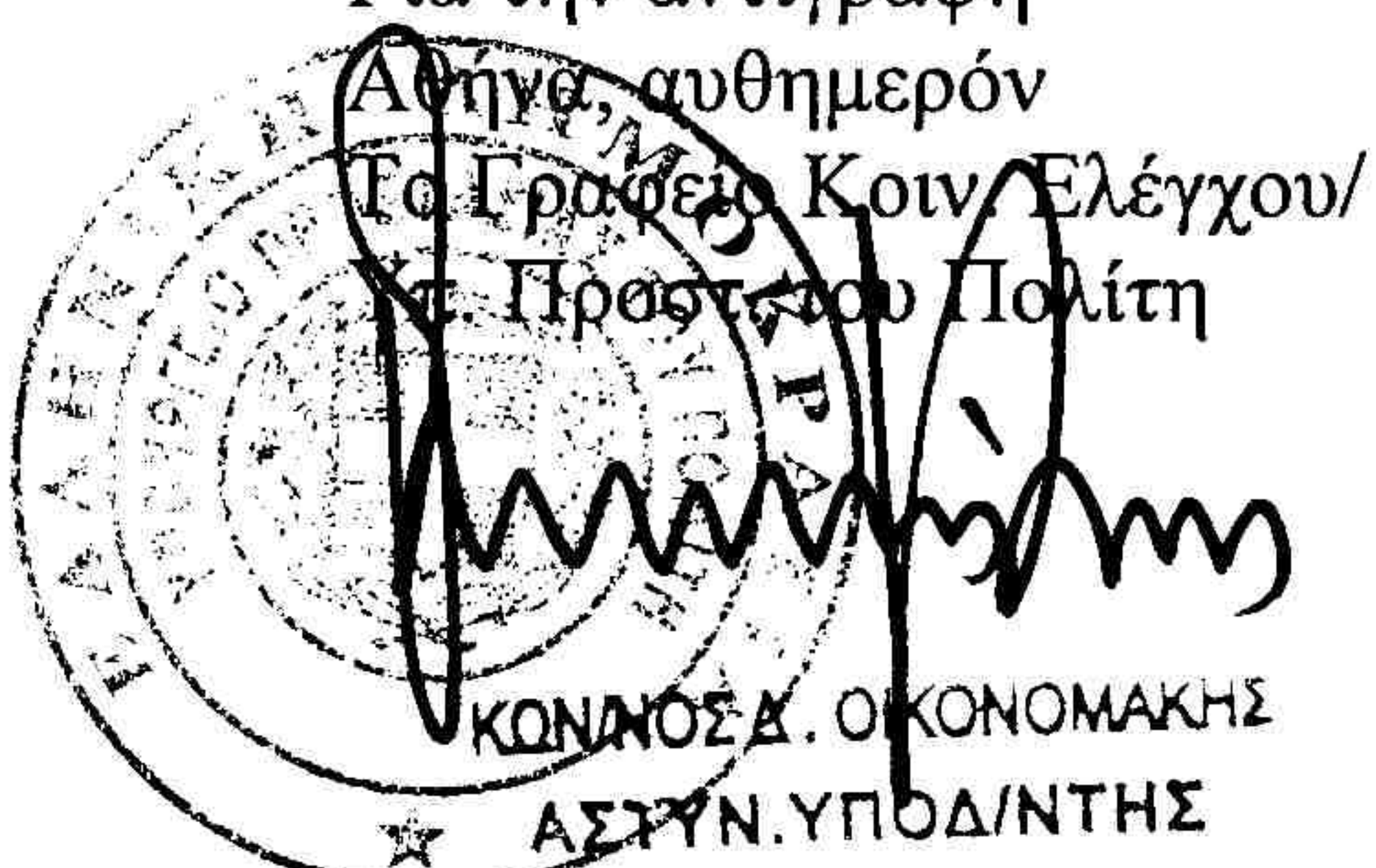
Το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας έχει εκδώσει κατ' επανάληψη εγκύκλιες διαταγές για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την εν γένει συμπεριφορά του προσωπικού για το ζήτημα αυτό. Ωστόσο, παρακολουθεί αδιάλειπτα την υλοποίηση αυτών και σε περίπτωση που καθίσταται αναγκαία η λήψη τυχόν συμπληρωματικών μέτρων, προβαίνει άμεσα σε ανάλογες ενέργειες. Στο πλαίσιο αυτό, μεταξύ άλλων, αποφασίσθηκε από τον Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας η ενσωμάτωση στα «πληροφοριακά δελτία για τα δικαιώματα των κρατουμένων», ως «δικαίωμα» αυτών, η υποβολή έγγραφης καταγγελίας για τυχόν κακές συνθήκες κράτησης, κακοποίηση, κακομεταχείριση ή άλλες προσβολές των δικαιωμάτων τους, σύμφωνα με υπόδειγμα που καθιερώθηκε ειδικά προς τούτο. Τα υποδείγματα αυτά μεταφράστηκαν σε (16) γλώσσες και εκκρεμεί η τελική τυποποίησή τους.

Επίσης, σύμφωνα με την 1/2010 (αριθ. πρωτ. 1165/23-03-2010) Εγκύκλιο του Εισαγγελέα του Αρχείου Πάγου, σε περιπτώσεις καταγγελιών που υποβάλλουν κρατούμενοι και αφορούν κακομεταχείρισή τους στα πλαίσια της προανάκρισης ή της σύλληψής τους, θα πρέπει να ενημερώνεται άμεσα ο αρμόδιος Εισαγγελέας Πρωτοδικών, προκειμένου να ερευνώνται ανάλογα με τη βαρύτητά τους είτε από τον ίδιο είτε από Αντεισαγγελέα Πρωτοδικών είτε από άλλες δικαστικές ανακριτικές Αρχές, όπως Πταισματοδίκες και Ειρηνοδίκες και όχι από άλλους αστυνομικούς που υπηρετούν στην ίδια Υπηρεσία.

Πέραν αυτών, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ν.Σ.Κ.), με έγγραφά του διαβίβασε στο Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας σε επίσημη μετάφραση 7 αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Ε.Δ.Δ.Α.), που εκδόθηκαν επί αντίστοιχων προσφυγών. Η λήψη ειδικών και γενικών μέτρων συμμόρφωσης προς τις αποφάσεις του Ε.Δ.Δ.Α, που εκδίδονται σε βάρος της χώρας μας, συνιστά υποχρέωση, που απορρέει από τη διάταξη του άρθρου 46 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α. ελεγχόμενη ως προς την εφαρμογή της από την Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης (άρθρο 46 παρ. 2 της Ε.Σ.Δ.Α.). Στο πλαίσιο αυτό εκδηλώθηκαν άμεσα σχετικές υπηρεσιακές ενέργειες, σε συμμόρφωση με τις εν λόγω αποφάσεις του Ε.Δ.Δ.Α., προκειμένου αυτές να γνωστοποιηθούν σε όλες τις αρμόδιες αστυνομικές Αρχές και το προσωπικό με τον προσφορότερο τρόπο.

Ειδικότερα, μεταξύ άλλων, εκδόθηκε διαταγή του Αρχηγού του Σώματος, σύμφωνα με την οποία σε κάθε περίπτωση χρήσης πυροβόλου όπλου από αστυνομικό στα πλαίσια της αστυνομικής του δράσης (πυροβολισμό εκφοβιστικό, κατά πραγμάτων, ακινητοποίησης και εξουδετέρωσης, κατά το άρθρο 1 του ν. 3169/2003), θα διενεργείται Ε.Δ.Ε., σύμφωνα με τις διατάξεις του π.δ. 120/2008. Με τη διαδικασία αυτή αφενός μεν παρέχονται υψηλότερα εχέγγυα αμεροληψίας και αντικειμενικότητας στη διερεύνηση παραπτωμάτων σχετικών με παραβάσεις διατάξεων που αναφέρονται στην υποχρέωση σεβασμού και προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, θέμα το οποίο το Υπουργείο μας και το Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας θεωρεί πρωταρχικής σημασίας αφετέρου δε οδηγεί στην αποφυγή στο μέλλον καταδικαστικών αποφάσεων που εκθέτουν διεθνώς όχι μόνο την Ελληνική Αστυνομία, αλλά και τη χώρα μας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΠΟΥΤΣΗΣ

Για την αντιγραφή
Αθήνα, αυθημερόν
Γραφείο Κοιν. Ελέγχου/
Κ. Προστασία Πολίτη

ΚΩΝΣΤΑΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΑΚΗΣ
ΑΣΤΥΝ.ΥΠΟΔ/ΝΤΗΣ